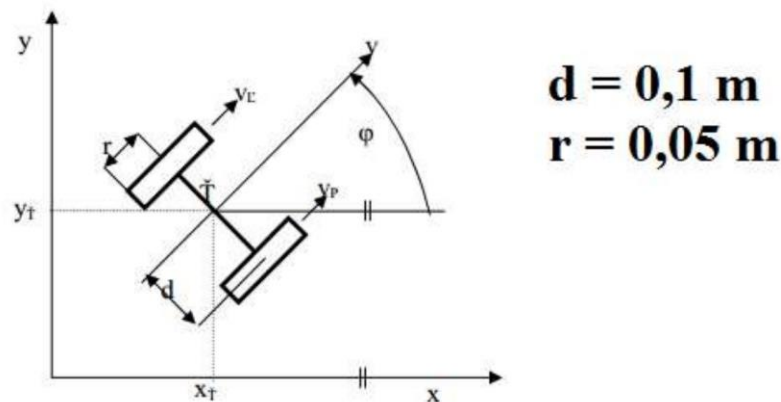

Mobilný kolesový robot

zadanie č. 3

Zadanie:

Zadanie: Navrhните a realizujte vizualizáciu diferenciálneho podvozku. Na tomto type zadania by ste si mali precvičiť implementáciu odvodených kinematických rovníc diferenciálneho podvozku a zafixovať tak preberané učivo

Obr.1 Diferenciálny podvozok

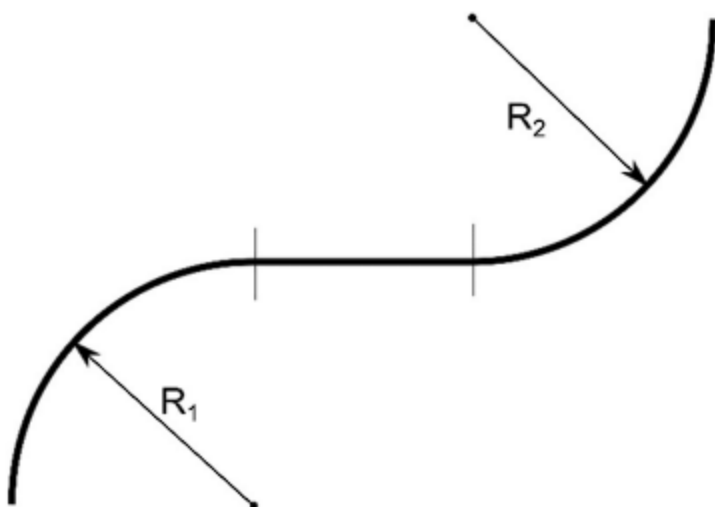
Parametre diferenciálneho podvozku:

L (rozchod kolies) = 200 [mm]

r (polomer kolesa) = 50 [mm]

V rámci riešenia zadania sa zamerajte na nasledovné úlohy:

1. Vykreslite trajektórie ťažiska a kolies (rôznymi farbami). Vstupným argumentom pre vykresľovanie budú vektory: času, rýchlostí ľavého, pravého kolesa. Majme napríklad takéto tri ľubovoľné vektory: časový $t=[0 \ 5 \ 10 \ 15 \ 20]$, rýchlost_ľaveho_kolesa = $[2 \ 0 \ 1 \ 2 \ 1]$, rýchlost_Praveho_kolesa = $[2 \ 1 \ 1 \ -2 \ 1]$. Vykreslite priebeh rýchlosti pravého, ľavého kolesa a ťažiska v čase. Vykreslite trajektórie kolies a ťažiska.
2. Vykreslite trajektóriu štvorec prostredníctvom ťažiska robota. Dovoľte užívateľovi definovať dĺžku strany štvorca a na základe toho vygenerujte príslušné časy a rýchlosti. Vykreslite priebeh rýchlosti pravého, ľavého kolesa a ťažiska v čase. Vykreslite trajektórie kolies a ťažiska.
3. Vykreslite trajektóriu krivka podľa obr. 2 prostredníctvom ťažiska robota. Dovoľte užívateľovi definovať $R1$, $L1$, $R2$ a na základe toho vygenerujte príslušné časy a rýchlosti. Vykreslite priebeh rýchlosti pravého, ľavého kolesa a ťažiska v čase. Vykreslite trajektórie kolies a ťažiska.
4. Vytvorte hru, kde pomocou šípok alebo W,A,S,D budete ovládať robota. Vykreslite priebeh rýchlosti pravého, ľavého kolesa a ťažiska v čase. Vykreslite trajektórie kolies a ťažiska. Úlohy 1.-4. boli analyticky rozobraté na cvičení (pozrite PDF podklady k cvičeniam).

Obr. 2 Trajektória krivky z úlohy 3

Rozbor úlohy:

Rovnice použité na realizáciu úloh 1 až 4:

$$v_T = \frac{v_R + v_L}{2} \quad (1)$$

$$\omega_T = \frac{v_R - v_L}{L} \quad (2)$$

$$R = \frac{L}{2} \cdot \frac{v_R + v_L}{v_R - v_L} \quad (3)$$

$$v_x = v_T \cos(\phi) \quad (4)$$

$$v_y = v_T \sin(\phi) \quad (5)$$

$$\Delta x_T = v_x \cdot \Delta t \quad (6)$$

$$\Delta y_T = v_y \cdot \Delta t \quad (7)$$

$$x'_T = x_T + \Delta x_T \quad (8)$$

$$y'_T = y_T + \Delta y_T \quad (9)$$

$$\Delta \phi = \omega_T \Delta t \quad (10)$$

$$\phi' = \phi + \Delta \phi \quad (11)$$

$$v_R = v_T + \frac{\omega_T L}{2} \quad (12)$$

$$v_L = v_T - \frac{\omega_T L}{2} \quad (13)$$

Rozbor 1. úlohy:

Úlohou bolo vykresliť výsledné trajektórie ťažiska robota a trajektóriu jeho pravého a ľavého kolesa. Ako vstup sme mali zadefinované 3 vektory, jeden časový ďalšie dva boli rýchlosti kolies. Ďalší výstup mal byť priebeh rýchlostí oboch kolies a ťažiska.

```
t_input = [0 5 10 15 20]; % Časový vektor [s]
RLKI = [2 0 1 2 1]; % Rýchlosť ľavého kolesa [m/s]
RPKI = [2 1 1 -2 1]; % Rýchlosť pravého kolesa [m/s]
```

Obr. 3 Ukážka kódu z úlohy 1

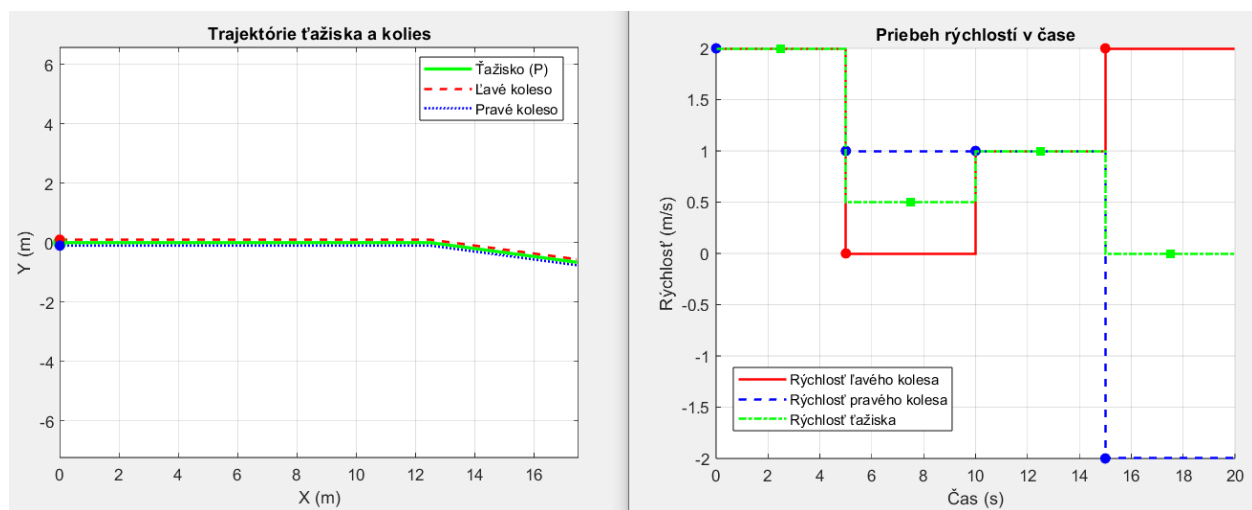
Po vytvorení vektorov som si vytvoril polia x, y a ϕ do ktorých som si ukladal históriu polohy a uhlu robota. Ďalej som musel vypočítavať rýchlosť ťažiska (vzorec (1)) a uhlovú rýchlosť (vzorec (2)) pre každý časový interval. Medzi časovými intervalmi som musel aktualizovať

pozíciu a orientáciu (alebo uhol). Následne som uložil polohu ťažiska a kolies, orientáciu a rýchlosti.

```
x_L_hist(k+1) = x_T_current - (L/2) * sin(phi_current);  
y_L_hist(k+1) = y_T_current + (L/2) * cos(phi_current);  
x_R_hist(k+1) = x_T_current + (L/2) * sin(phi_current);  
y_R_hist(k+1) = y_T_current - (L/2) * cos(phi_current);
```

Obr. 4 časť kodu z úlohy 1. Ukladanie polohy do poľa

Pomocou funkcie 'figure()' som vykreslil trajektóriu robota a jeho kolies tak isto aj priebehy rýchlostí, ktoré vyzerajú nasledovne (viď. Obr. 5)

Obr. 5

Rozbor 2. úlohy:

Úlohou bolo vykresliť tvar štvorca, trajektóriu robota a jeho kolies. Užívateľ si má vybrať dĺžku strany dráhy štvorca. Na základe tohto máme vykresliť priebeh jednotlivých kolies a ťažiska v čase.

Ako prvé musím získať vstup od užívateľa, ak užívateľ nezadal správny vstup tak som ho nastavil na 0.5m .

```
S_strana = input('Zadajte dĺžku strany štvorca S [m]: ');  
if isempty(S_strana) || ~isnumeric(S_strana) || S_strana <= 0  
    S_strana = 0.5; % Predvolená hodnota, ak je vstup neplatný  
    disp(['Neplatný vstup, použije sa predvolená dĺžka strany: ', num2str(S_strana), ' m']);  
end
```

Obr. 6 časť scriptu kde sa načítava vstup od užívateľa

Ako prvé musí robot prejsť vzdialenosť S_strana , a po prejdení tejto vzdialenosti sa otočiť o 90° čo som nastavil ako konštantu.

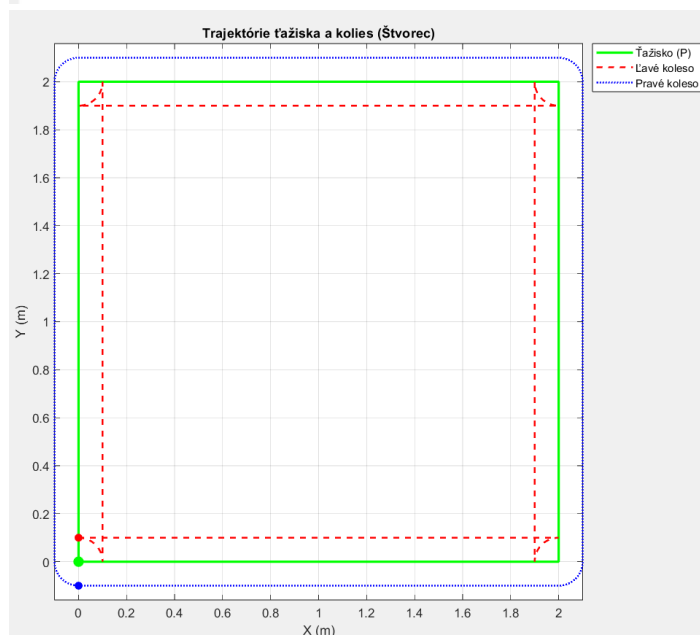
```
% --- Konštanty pre pohyb v Úlohe 2 ---  
v_lin_task2 = 0.25; % Lineárna rýchlosť pre pohyb rovno [m/s]  
omega_rot_task2 = pi/2; % Uhlová rýchlosť pre otáčanie [rad/s] (90 stupňov za 1s)  
L = 0.2; % Rozchod kolies [m]
```

Obr. 7 časť scriptu

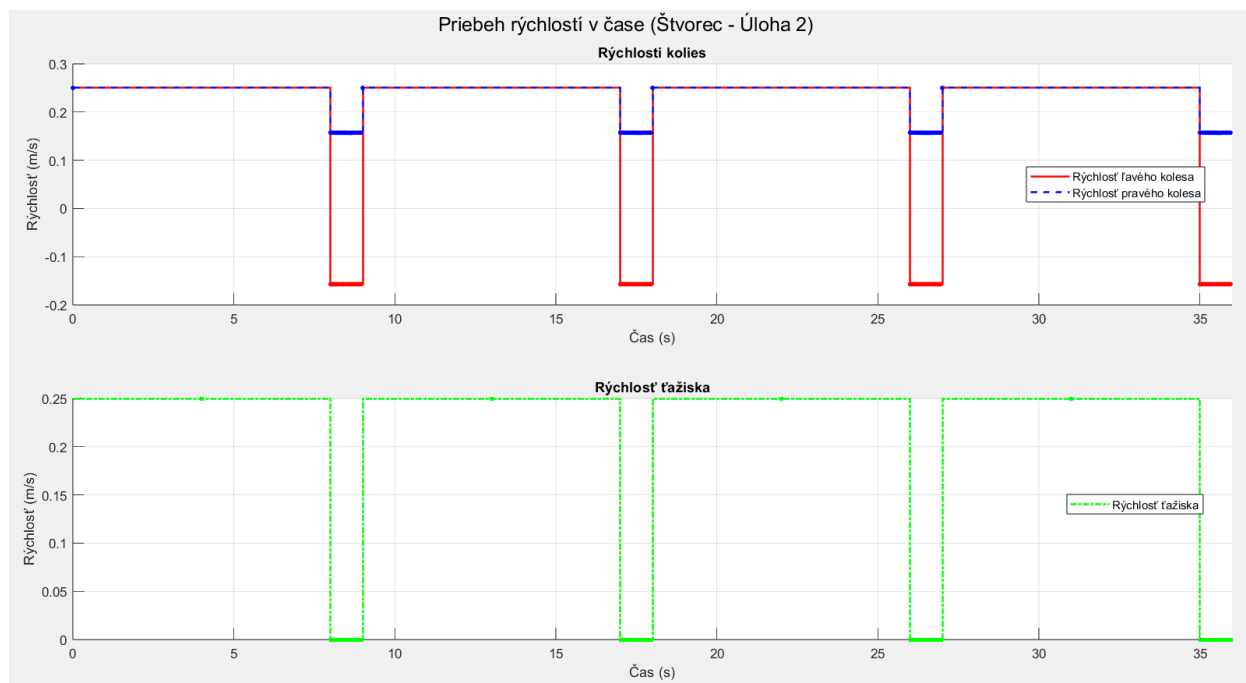
Z týchto krokov som vytvoril vektory časov (t_input_task2) a zodpovedajúcich rýchlostí ľavého (RLKI_task2) a pravého (RPKI_task2) kola.

Simulácia mi vyšla krajšie ak som zvolil dĺžku strany menšiu ako 5m a to takto:

--- úloha 2: štvorec ---
 Zadajte dĺžku strany štvorca s [m]: 2

Obr. 8 výsledok úlohy 2.

Obr. 9

Rozbor 3. úlohy:

Úlohou bolo vykresliť trajektóriu robota v tvare špecifickej krivky definovanej používateľom. Vždy to musia byť dva oblúky a rovný úsek medzi nimi, ako bolo znázornené na Obr. 2. Na základe týchto vstupov bolo potrebné vygenerovať príslušné časové priebehy a rýchlosti kolies. Výstupom mali byť grafy trajektórií ťažiska a kolies, ako aj priebehy rýchlostí ľavého, pravého kolesa a ťažiska v čase.

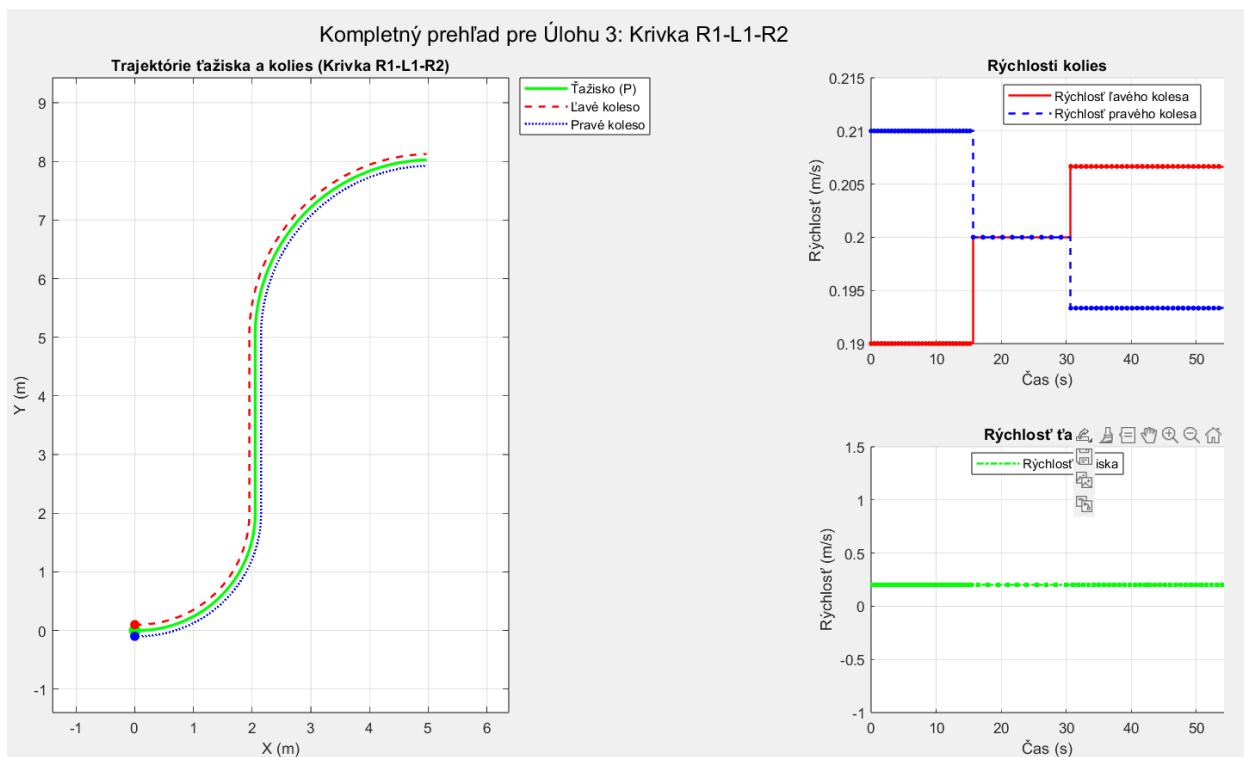
Ako prve som si od používateľa načítal hodnoty pre $R1$, $L1$ a $R2$. Pre pohyb po oblúkoch som najprv určil požadovanú uhlovú rýchlosť ťažiska na základe tangenciálnej rýchlosti v_T a polomeru oblúka (R). Pre prvý oblúk bola ω_T kladná, pre druhý oblúk záporná. Následne som pomocou vzorcov inverznej kinematiky (vzorce (12) a (13)) vypočítal potrebné rýchlosti v_L a v_R .

```
--- Úloha 3: Krivka R1-L1-R2 ---  
Zadajte polomer prvého oblúka R1 [m]: 2  
Zadajte dĺžku rovného úseku L1 [m]: 3  
Zadajte polomer druhého oblúka R2 [m]: 3  
Úloha 3 dokončená.
```

Obr.10 Command window z úlohy 3.

Po vygenerovaní kompletných vektorov časov a rýchlostí kolies som inicializoval polia pre ukladanie histórie polohy (x , y , Φ) ťažiska a polôh kolies, s počiatočnou pozíciou robota v bode (0,0) a uhlom 0. Samotná simulácia pohybu prebiehala v cykle, kde som pre každý časový interval dt) vypočítal aktuálnu lineárnu rýchlosť ťažiska v_T (vzorec (1)) a uhlovú rýchlosť ω_1 (vzorec (2)). Následne som pomocou Eulerovej integrácie aktualizoval polohu (x,y) a orientáciu Φ ťažiska (vzorce (6) až (11)). Z novej polohy a orientácie ťažiska som vypočítal a uložil aj aktuálne pozície ľavého a pravého kolesa.

Nakoniec som pomocou funkcie `figure` a `subplot` vykreslil požadované grafy: trajektórie ťažiska a kolies a časové priebehy rýchlostí ľavého kolesa, pravého kolesa a ťažiska.

Obr. 10

Rozbor 4. úlohy:

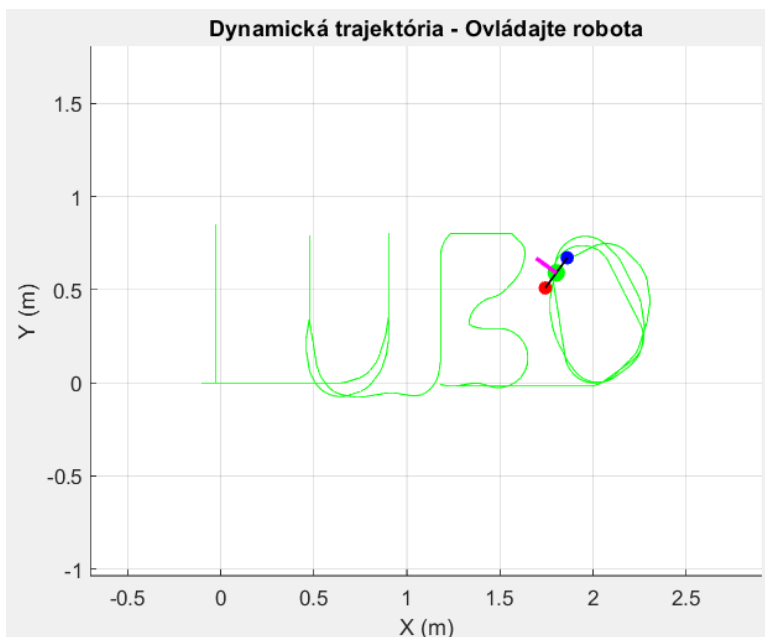
Cieľom tejto úlohy bolo vytvoriť interaktívnu hru, kde sa robot ovláda pomocou klávesnice (šípky alebo W,A,S,D). Po skončení hry sa mali vykresliť grafy jeho pohybu – trajektórie ťažiska a kolies, a tiež priebehy rýchlostí kolies a ťažiska v čase.

Pre hru som vytvoril grafické okno. Toto okno muselo vedieť reagovať na stlačenie a uvoľnenie kláves. Na to slúžili špeciálne funkcie (KeyPressFcn, KeyReleaseFcn), ktoré si pamätali, ktoré ovládacie klávesy sú práve stlačené. Hra bežala v slučke, ktorá sa opakovala, kým používateľ nestlačil ESC alebo nezavrel okno. V každom opakovaní tejto hlavnej slučky sa dialo nasledovné:

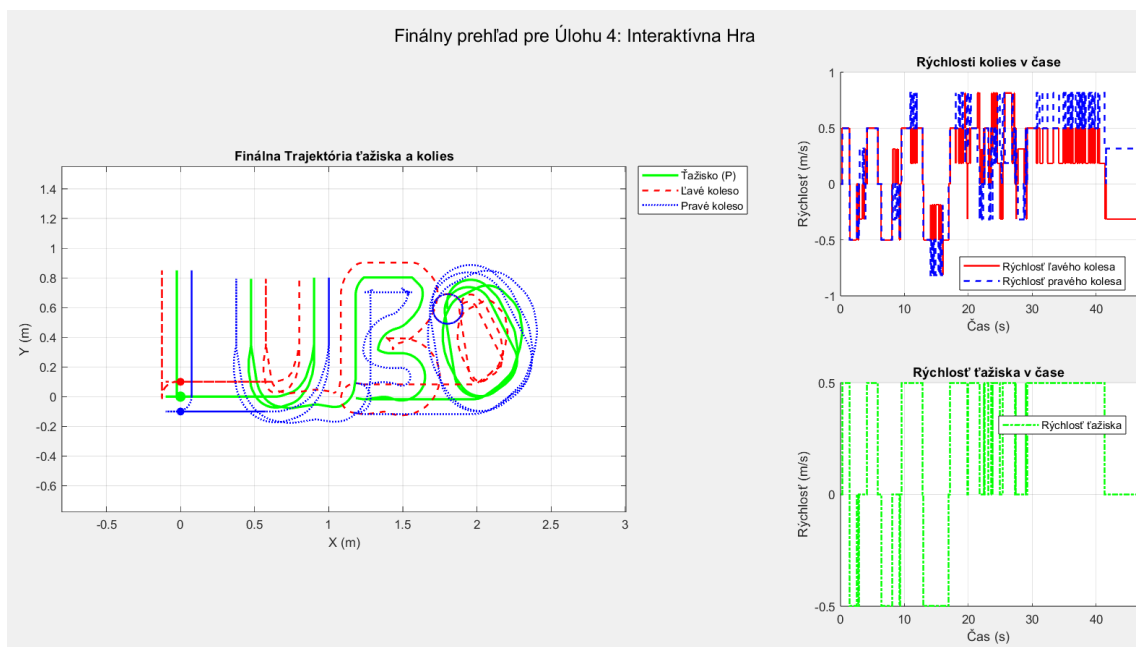
1. Zistenie ovládania: Program skontroloval, ktoré klávesy sú stlačené, a podľa toho určil, či má robot ísť dopredu, dozadu, otáčať sa doľava alebo doprava, alebo kombinovať tieto pohyby.
2. Výpočet rýchlostí kolies: Na základe požadovaného pohybu sa vypočítali cieľové rýchlosti pre ľavé (v_L) a pravé (v_R) koleso. Napríklad pre pohyb dopredu boli (v_L) a (v_R) rovnaké a kladné, pre otáčanie doľava bola (v_L) záporná a (v_R) kladná.

3. Prepočet pohybu robota: Z aktuálnych rýchlostí kolies (v_L) a (v_R) sa vypočítala celková rýchlosť ťažiska robota (v_T) a rýchlosť jeho otáčania (ω_T) pomocou známych vzorcov (ako vzorec (1) a (2)).
4. Aktualizácia polohy: Pomocou v_T , ω_T a malého časového kroku dt_{sim} sa vypočítala nová poloha (x, y) a nová orientácia (ϕ) ťažiska robota. V podstate sa predpokladalo, že počas krátkeho dt_{sim} sa robot pohybuje konštantnou rýchlosťou a otáčaním.
5. Výpočet polôh kolies: Z novej polohy a orientácie ťažiska sa určili aj nové pozície ľavého a pravého kolesa.
6. Ukladanie histórie: Všetky dôležité údaje – čas, polohy ťažiska a kolies, orientácia, rýchlosti kolies a ťažiska – sa ukladali do pripravených polí.
7. Dynamické zobrazenie: Obsah grafického okna sa prekreslil. Zobrazila sa celá doterajšia dráha ťažiska a aktuálna pozícia robota (napríklad ako malý krúžok s čiarou ukazujúcou smer).

Po ukončení hry (keď slučka skončila) sa z uložených historických dát vykreslili finálne grafy. Jeden graf ukazoval kompletne trajektórie ťažiska a kolies (s použitím axis equal pre správne proporcie) a ďalšie grafy zobrazovali časové priebehy rýchlostí ľavého kolesa, pravého kolesa a ťažiska.

Obr. 12 výsledok 4. úlohy

Obr. 13 dráha a rýchlosti

Zhodnotenie:

V tomto zadaní sme sa venovali simulácii a vizualizácii pohybu mobilného kolesového robota s diferenciálnym podvozkom. Cieľom bolo prakticky si precvičiť implementáciu odvodených kinematických rovníc a pochopiť, ako rýchlosti jednotlivých kolies ovplyvňujú celkový pohyb a orientáciu robota.

Základom všetkých úloh bola implementácia priamej kinematiky, ktorá z rýchlostí ľavého a pravého kolesa určuje lineárnu rýchlosť ťažiska a uhlovú rýchlosť robota. Následne sa pomocou jednoduchého numerického prístupu (podobného Eulerovej metóde) v každom časovom kroku aktualizovala poloha a orientácia ťažiska robota. Z týchto údajov sa potom odvodzovali aj pozície jednotlivých kolies pre ich vykreslenie.

Prvá úloha slúžila na overenie základnej funkčnosti simulácie priamo zadanými vektormi časov a rýchlostí kolies. V druhej úlohe sme generovali pohyb robota tak, aby jeho ťažisko opísalo štvorec zadanej dĺžky strany, čo si vyžadovalo naplánovať sekvencie priamočiareho pohybu a otáčania na mieste. Tretia úloha bola podobná, no robot mal sledovať zložitejšiu krivku pozostávajúcu z dvoch kruhových oblúkov a rovného úseku, pričom polomery a dĺžku definoval používateľ. Tu bolo potrebné využiť aj princípy inverznej kinematiky na určenie rýchlostí kolies pre pohyb po oblúku. Posledná, štvrtá úloha, bola najinteraktívnejšia – vytvorili sme jednoduchú hru, kde sa robot ovládal pomocou klávesnice. Program v reálnom čase spracúval stlačenia kláves, prepočítaval pohyb a dynamicky zobrazoval trajektóriu.

Pri všetkých úlohách bol dôležitý výstup vo forme grafov – jednak časové priebehy rýchlostí ľavého, pravého kolesa a ťažiska, a jednak vykreslené trajektórie všetkých troch bodov. Pre správne zobrazenie

trajektórií bolo kľúčové použitie príkazu `axis equal`. Pri interaktívnej úlohe som sa stretol s výzvou správneho spracovania vstupu z klávesnice a plynulého dynamického prekresľovania grafu.

Toto zadanie mi umožnilo lepšie pochopiť základné princípy kinematiky diferenciálneho podvozku, previesť teoretické rovnice do funkčného kódu a vizualizovať výsledky simulácií. Bola to dobrá praktická skúsenosť s modelovaním a simuláciou pohybu mobilných robotov.

Návod na kompiláciu a spustenie vášho kódu

Človek si musí prve stiahnuť môj MatLab script a mať otvorenú zložku v MatLabe kde je tento script uložený. Potom stačí stlačiť tlačítko "Run all sections alebo stlačiť klávesu F5" potom sa úlohy spustia samé ak nie treba čítať inštrukcie ktoré sú v Command window

Zoznam použitých literatúry

Poznámky z cvičení

Čestne prehlásenie:

Zadanie som vypracoval sám. Čestne prehlasujem, že som ho neskopíroval a nikomu inému neposkytol. Nech mi je Isaac Asimov svedkom.